

Використання інноваційних методів – від апсайклінгу й екодизайну до проєктів, гейміфікації та цифрових ресурсів – дає змогу реалізувати головну мету екологічної освіти: формування свідомого, відповідального громадянина, здатного мислити системно і діяти на благо довкілля та сталого розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. Чистякова Л.О. Сталий розвиток і екологічна освіта: проблеми впровадження в процесі підготовки вчителя трудового навчання та технологій. *Педагогічні науки*: зб. наук. праць. 2020. Вип. 93. С. 123-128.
2. Трутень А.В., Толочко С.В. Інноваційні методи та технології у формуванні екологічної компетентності в учнів старших класів. *Освітологічний дискурс*. 2024. № 5(23). С. 1525-1532.
3. Білявський С.М., Постернак Н.О. Особливості організації освітнього процесу в умовах сталого розвитку. *Педагогічні інновації: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*. Миколаїв: МНАУ, 2021. С. 45-47.
4. Висоцька О.Є. *Освіта для сталого розвитку: навчально-методичний посібник*. Київ: Центр екологічної освіти та інформації, 2011. 128 с.
5. Екологічна освіта і виховання в умовах сталого розвитку: монографія / за ред. С.В. Толочко. Київ: ІПВ НАПН України, 2024. 328 с.

<https://doi.org/10.31652/3041-1017-SAAE-2025.1.20>

Зузяк Т.П., м. Вінниця

e-mail: zuzyak@ukr.net

Бабчук Ю.М., м. Вінниця

e-mail: babchuk@vspu.edu.ua

Чадюк Г.Ф., м. Вінниця

e-mail: gallinkachaduk@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ХУДОЖНЬОМУ ПРОЄКТУВАННІ ДЕКОРАТИВНИХ ВИРОБІВ

Анотація. У статті розглянуто тенденції впровадження інноваційних технологій у художнє проєктування декоративних виробів. Проаналізовано роль цифрових інструментів – комп'ютерного моделювання, 3D-друку, лазерного різання, візуалізаційних програм – у формуванні сучасного художнього образу. Визначено взаємодію традиційних та інноваційних технік у контексті сучасного декоративного мистецтва. етнічних художніх цінностей у поєднанні з технічним прогресом.

Ключові слова: інновації, художнє проєктування, декоративно-ужиткове мистецтво, цифрові технології, дизайн, 3D-моделювання.

Abstract. The article examines the trends in the introduction of innovative technologies into the artistic design of decorative products. The role of digital tools – computer modeling, 3D printing, laser cutting, visualization programs – in the formation of a modern artistic image is analyzed. The interaction of traditional and innovative techniques in the context of modern decorative art is determined. ethnic artistic values in combination with technical progress.

Keywords: innovation, artistic design, decorative and applied arts, digital technologies, design, 3D modeling.

Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво перебуває на етапі активної трансформації, зумовленої розвитком цифрових технологій та інноваційних методів візуалізації. Художнє проєктування – як процес створення естетично та функціонально досконалого виробу – дедалі частіше інтегрує до свого арсеналу інструменти комп'ютерного моделювання, 3D-друку, лазерного гравіювання, а також технології доповненої та віртуальної реальності. Ці засоби не лише розширюють можливості митця, а й формують нову культуру творчого мислення, де традиційна ручна праця поєднується з інженерною точністю цифрового середовища.

Інноваційні підходи в художньому проектуванні являють собою системне поєднання творчої інтуїції з передовими технологіями та теоретичними основами дизайну. Ключовим компонентом цих підходів є концепція дизайн-мислення, яке орієнтує на створення інноваційного продукту, здатного змінювати предметне оточення і підвищувати якість сприйняття [5]. Теоретичний базис інновацій в художньому проектуванні включає дослідження закономірностей композиції, колористики, формоутворення, а також аналіз сучасних технологічних можливостей, що дозволяють втілити ідеї у життя.

Важливою складовою інноваційного проектування є використання цифрових інструментів – 3D-моделювання, віртуальної і доповненої реальності, автоматизації виробничих процесів, що надають змогу оптимізувати роботу художника та розширити межі його творчості. Інновації змінюють підходи до навчання фахівців, акцентуючи увагу на розвитку креативного потенціалу, умінні генерувати нестандартні ідеї та адаптуватись до динамічних умов ринку [2].

Методологічно інноваційне художнє проектування передбачає послідовність етапів: пошук і аналіз ідеї, розробка концепції, експеримент з матеріалами і техніками, цифрове та фізичне моделювання, створення прототипів та впровадження виробу [1]. Таке комплексне бачення дозволяє ефективно комбінувати традиційні і новітні методи, забезпечуючи гармонійне поєднання естетики та функціональності.

У сучасній художній практиці цифрові технології стали невід'ємним інструментом, що радикально трансформує традиційні підходи до створення мистецьких творів. Вони відкривають нові горизонти для митців, забезпечуючи широкі можливості щодо моделювання, візуалізації та реалізації творчих ідей із високою точністю та швидкістю [3]. Основними цифровими інструментами є 3D-моделювання, віртуальна та доповнена реальність, комп'ютерний дизайн, цифровий живопис і анімація. Ці технології дозволяють художникам здійснювати експерименти зі світлом, формою, кольором і текстурою, що значно розширює палітру засобів художнього вираження.

Проте застосування цифрових технологій у творчості вимагає не лише технічної майстерності, а й глибокого розуміння художніх концептів, що забезпечує адекватний баланс між технологічними можливостями і змістовною наповненістю твору. Сучасний митець у цифровому середовищі постає як творець комплексних проектів, які поєднують естетику, технології та соціокультурний зміст.

Серед найбільш ефективних сучасних інструментів художнього проектування варто виокремити:

- 3D-моделювання (програми *Blender*, *Rhino*, *Fusion 360*, *ZBrush*), що дозволяє створювати складні об'єкти, структури й моделі майбутніх виробів із високою точністю;
- лазерне різання та гравіювання, яке забезпечує делікатне опрацювання матеріалів (дерево, шкіра, акрил, метал), дозволяючи відтворювати найтонші декоративні деталі;
- 3D-друк, що відкриває нові можливості у створенні форм, неможливих для традиційної обробки;
- комп'ютерна візуалізація та рендеринг, які дають змогу попередньо оцінити естетичний ефект об'єкта в різних умовах освітлення та середовища.

Усі ці технології дозволяють художнику не лише проектувати, а й контролювати процес реалізації, що підвищує якість кінцевого результату та точність втілення творчого задуму [1].

Синтез традиційних художніх методів і сучасних технологій є одним із провідних напрямів розвитку декоративного мистецтва XXI ст. Наприклад, техніки різьблення по дереву, інкрустації чи ткацтва сьогодні можуть бути вдосконалені за рахунок цифрового попереднього проектування або лазерного нарізання матеріалу. Така інтеграція дозволяє зберегти національні художні традиції, водночас розширюючи межі експерименту, точності й матеріальної різноманітності [4].

Художник стає не лише ремісником, а й дослідником матеріалу, технологічним інноватором, який створює синтез естетики минулого та можливостей сучасності.

Особливої актуальності набуває впровадження інноваційних технологій у навчальний процес закладів мистецької освіти. Використання програм 3D-моделювання, цифрового креслення, візуалізації та макетування розвиває у студентів просторове мислення, точність і вміння поєднувати художній задум із технологічною доцільністю [1]. Таким чином, сучасна підготовка художників-реставраторів має інтегрувати цифрові засоби у навчальні програми як необхідну складову професійної компетентності.

Інноваційні технології докорінно змінюють підходи до художнього проектування декоративних виробів, розширюючи межі творчості та підвищуючи якість естетичного результату. Цифрові інструменти сприяють точності, гнучкості та варіативності формотворення, а їх поєднання з традиційними техніками забезпечує збереження культурної спадщини у новітньому форматі. У майбутньому саме інтеграція технологічних та мистецьких процесів визначатиме розвиток декоративного мистецтва, формуючи нову культуру матеріального середовища та художнього мислення.

Список використаних джерел:

1. Бабчук Ю.М., Коломієць Д.І. Використання майбутніми вчителями трудового навчання та майстрами виробничого навчання комп'ютерних програм для проектування виробів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Київ-Вінниця, 2010. Вип. 24. С. 216-221.

2. Бабчук Ю.М., Коломієць Д.І., Макар З.Ю. Навчання майбутніх учителів технологій проектуванню та виготовленню меблів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. К.-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. Вип. 44. С. 270-275.

3. Бабчук Ю.М., Бабляк А.Р., Резніченко А.В. Інноваційні художні техніки обробки деревини у декоративно ужитковому мистецтві. *Проектування змісту і технологій художньо-графічної підготовки та художньо-творчої діяльності здобувачів вищої освіти (студентів) і молодих учених*: зб. наук. праць / С.Д. Цвілик (голова) [та ін.]. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2024. Вип. 3. С. 92-98.

4. Швець О.А., Коломієць Д.І., Бабчук Ю.М. Сучасні технології художньої обробки деревини у змісті професійної підготовки майбутніх фахівців. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. праць. Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2024. Вип. 73. С. 124-133.

5. Швець О.А., Коломієць Д.І., Бабчук Ю.М. Синтез мистецтва і дизайну. *Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика навчання*. 2024. Вип. 4. С. 8-16.

<https://doi.org/10.31652/3041-1017-SAAE-2025.1.21>

Красильникова І.В., м. Вінниця
Городинська Л.В., м. Вінниця
Терещенко Р.М., м. Вінниця
e-mail: ivs1327@gmail.com

НАРОДНА ПЕДАГОГІКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МИСТЕЦЬКОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ

Анотація. У тезах проаналізовано виховний та навчально-пізнавальний потенціал народної педагогіки в освітньому процесі школярів; описано технології використання традицій українського народу на уроках технологій та у позаурочний час; розкрито зміст системи виховання молоді засобами української народної обрядовості та звичаєвих традицій; описано зміст мистецького виховання школярів засобами народної педагогіки.

Ключові слова: уроки технологій, освітній процес, позаурочна діяльність школярів, гурткова робота, народні традиції, виховний процес.